

lika množina ribe (srdelica), da se je prodavao kilogram po 16 i 8, a najposlije po 4 filira.

Velika tuna. U tunari kod Dubna ulovili su ovih dana ribaru tunu, koja je bila dva i pol metra duga, a teška 250 kg. Ustanovilo se je, da je to najveća do sada uhvaćena tuna. Bila je donesena na Rijeku, gdje su je izložili i prodali.

Razne Vijesti.

Skora ruska ofenziva. Otkada su nastala lijepa vremena, opaža se iz Ruske fronte neobična živahnost i pripreme, pogotovo u sjevernom i jugozapadnom odsjeku. I Bruslov čini pripreme, pa i po tome računa, da ruska ofenziva većega stila nije daleko. Rusi su dakle čekali do povoljnija vremena poboljšanja ceste, pa će i opeta da kušaju svoju sreću.

Rumunjske čete ostavljaju našu i bugarsku granicu. Iz Kopenhagena javljaju, da je Rumunjska povukla svoje čete sa austro-ugarske i bugarske granice, što je valjda uslijedio uslijed približenja Rumunjske centralnim vlastima. Istodobno napustile su bugarske čete rumunjsku granicu, te su krenule na solunsku frontu. Drži se, da je opoziv francuskoj poslanika Blondela u Bukarestu u vezi s ovim događajima.

Imenovanja. „Narodne Novine“ donose: Njegovog cesarskog i apostolskog kraljevskog Veličanstvo blagoizvoljelo je Previšnjim riješenjem od 15. svibnja t. g. profesora na gimnaziji u Gospiću d. r. Luku Trgovčevića i realnoj gimnaziji u Senju dodijeljenog profesora gornjogradске gimnazije u Zagrebu Božidara Katalinčića premlitostivo imenovati ravnateljima rečenih nastavnih zavoda sa sustavnim berivama.

Bugarske čete na grčkom tlu. Iz Sofije javljaju, da su bugarske čete zaposjele u dolini Strume forove Rupal i Dragatin. U njihovim su rukama također sela Vetrina i Spatovo te drveni most kod Demir-Hisara. Grčke čete dobile su nalog da se povuku i da se postave između Drambe i Kavale. Istodobno ispraznilo su Seres. Bugarske novine donose, da su se njihove čete odvažile na taj korak samo u svrhu zaštite protiv ofenzive entente, dok se u entitnim novinama tvrdi, da je time započela bugarska ofenziva.

Ruske i engleske podmornice u Istočnom moru. Njemačke novine javljaju, da je broj ruskih i engleskih podmornica u Istočnom moru znatno porastao. Po istim vijestima imalo bi biti Alandsko otočje operaciona baza neprijateljskih podmornica.

Austrijski državni dug. Austrijski državni dug bio je do 30. junja 1915. ukupno 22.453.414.918 kruna, te je prema dojakšnjem dugu poskočio za 9449 milijuna. Za tu svotu državnog duga treba 889 milijuna godišnjih kamata. Dugu od 22 milijarde treba još pribrojiti treći i četvrti ratni zajam u iznosu od 8,6 milijuna.

KINO

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Mali junak.

Biljantna slička za djecu u 3 čina.

O, ti muževi!

Veoma krasna i vesela igra u 3 čina.

Ravnateljstvo si pridržava pravo promijeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.— II. prostor 40 fil. Početak u 2:30. Svjetlost u 8:30.

Ući se može kod svake slike.

BUDE BUDISAVLJEVIĆ.

Zadnji lički harambaza.

Kad se, pošav od Gračaca, vitog pera gornjoj Liči, hvatili Pušiča-previje, pa spustih kretni pustom došlo velike Popine, paklenim otinog razornika vjetro, pokolmi u akstu sjeta, a plaho oko sve zamke žudnim gledom amo i tamo, gluhie one samšine ustavilo o bljem, o vidnijem daruku majke prirode. Jest ponajlijevo odskočio, mislio bi — nebu pod oblake — golemih, kamenih ledala starac Poštak, nijemi svjedok nekad goleme naše bijeste, ali od njega mrkogledije slaba ti povolja, brajne, slab razgovor. Nekad tvrdi zakon i dragi boravište pustom slobodan davati samo nedrag vjenski nedobru vremenu. A kad se na Poštaku zgnusno oblačine, ne gataj dobara pustoj onj Krunji. Ali se je zato desno od ceste pružila žitordna ravan do pod brdo goće Vijolji, podno koje vidjaja razasute lijepe kuće kršnih stanovnika Male Popine. I jesu to kršni lički poput onog kršeovitog krša, što im strauži više krova straži i od ljute mečave postojbinu brani.

Bražujki na čilim konjima ravnom cestom, za nedugo eto te niže krivke kod Begovca: mala crkva za nevolju samo, ali prava zadužbina za junaku onog peču, koja se rado Bogu molu i Bogovici, još i danas slavi sveto svoje krsno ime starinskog plemena. Desno

Molitve za 1400 duša. Na crkvama u Genovi pribiti su pozivi, kojima se pozivlje pučanstvo, da molu za 1400 duša, koje se na talijanskoj fronti dnevno rastaju svijetom.

Rusinski i rumunjski jezik u školama u Bukovini. Uslijed odredbe ministarstva za bogoslovje i nastava ima se u svim školama u Bukovini usvaje učenje rusinskoga i rumunjskoga jezika kao obavezni predmeti. Pouka u tim jezicima počinje u drugom razredu.

Srpski službeni list u Krfu. U Krfu počeo je ponovno izlaziti službeni srpski list „Srpske Novine“.

Kupujte samo kod onih tvrtka koje oglašuju i preporučuju se u „HRVATSKOM LISTU“

MALI OGLASNIK.

Njemačka početnica a priladnom razgovorom o svim ljudskim prilikama, kako čete u 20 zadaka nametnu njemački jezik. Čitaju 30 filira. Tko pošalje i krunu dobije knjigu franco. Kujlars E. Schmidt, Pola, Foro 12

„Hrvatski List“ može se kupiti već u 6 i pol sati jutro u našoj prodavaonici Via Sissano broj 3 (Uprava „Il Gazzettino di Pola“), gdje se prodaje također Polaer „Tagblatt“.

„Hrvatski List“ može se dobiti u prodavaonici Dinka Siročić u Ruzetu.

Sjećajte se Crvenog Križa!

Svakovrstno rabljeno pokućstvo kupuje Filip Barbalčić trgovac pokućstvom ul. Sissano 14. PULA ul. Sissano 14.

C. kr. austrijska vojnička zaklada za udovice i siročadi pod najvišim pokroviteljstvom Njegovog ces. i kralj. APOSTOLSKOG VELIČANSTVA.

RATNO OSIGURANJE!

Oglas i razjašnjenje!

C. kr. austrijska vojnička zaklada za udovice i siročad čitave oboružane sile čiti ovijem potrebu, da upozori sve krugove i slobodne pučanstva na izvanrednu slobodnost i na gospodarstveno značenje ratnog osiguranja, žurno preporučujući, da se takovo osiguranje sklopi.

Ratnim osiguranjem osigurava se život vojnika, skupa s ratnom pogibelju za jednu godinu. Ovo osiguranje života vrijedi dakle u potpunom opsegu i tada ako osiguratelj umre u ratu ili ako umre najlijeb rana, zadobivši u ratu, ili uslijed bolesti, koje su ga spopale u ratu. Posto ne treba liječničke pregledbe, mogu svoja ili prijatelji kod kuće osigurati vojnika nalazećeg se u ratu.

Godinu dana poslije ratnog osiguranja može se — po želji — ratno osiguranje promijeniti u redovito osiguranje na život; kod toga, uračuna se isplaćena premija ratnog osiguranja s polovicom u redovite osiguravajuće premije, razdijeljene na cijelu dobu osiguranja života.

Izvanredna slobodnost i veliki gospodarstveni značaj takvog ratnog osiguranja jesu obiti. Biti će malo tujih ostalo kod kuće, koji osobne i gospodarstvene prilike neće se biti znatno promijenile ili ne će biti ugrožene, ako vojnika zateče smrt na časnom bojnem polju ili ako umre na posjednicima rana ili bolisti.

Niti država niti djela dobrotvornosti ne mogu u tom slučaju pružiti dostatne pomoći, ako obitelji izgubi iznenađa hranitelja, roditelji svoj oslon.

Ovaj teški čas promjene u obiteljskom životu, nove uredbje za opskrbu žene, djece i roditelja mogu se i ipak lakše podnijeti, ako je život pokolnika bio osiguran nesporodno sa njegovim stališem i gospodarstvenim prilikama. Vrijednost osiguranja života pojavlja se pak osobito kod ratnog osiguranja, koje se može još u zadnji čas sklopiti. Svotom od više tisuća ili također samo sto kruna, može se lako kojekakvu gospodarstvenu ranu zacijeliti, uzdržati stare sposobnosti zarade ili ostvariti nove, osigurati odgoj djece, omogućiti malu rentu ili poravnati dugove, koji doduše nebi teretili noža u potpunog životnoj snazi, ali za ili možda teško zadesili zaostale. Poznato je pak, kakvo značenje imade osiguravajuća policia za kredit.

Prijemnim ratnim osiguranjem moći će se dakle, u koliko je moguće, osigurati budućnost zaslužila. Srce ratnika na hojstvu olakšati će se, a njegovim dragima kod kuće, koji željno čekaju njegov povratak, odzreti će se teška skr.

C. kr. austrijska vojnička zaklada za udovice i siročad čiti dakle potrebu, posposviti sklaapanje takvih ratnih osiguranja te izjavlje, da je — u sporazumu sa c. kr. priv. društvom za osiguranje života Austrijski Phoenix u Beču, koje je jedino među osiguravajućim u Austriji posluženim društvima sklapa i ratna osiguranja za časnike i vojnike, nalazećih se već u ratu — spravna primati predloge za sklaapanje takvih ratnih osiguranja. Za osigurane stranke postigle su se osobite pogodnosti, posebice snižene premije.

Osiguranje vrijedi za slučaj smrti u roku od jedne godine, izuzev samoubojstvom.

Osigurana svota isplati će se potpunoma, ako je osigurani poginuo, ako podlegne posljednjima bolest ili ozleđa u ratu, ako ga nestane ili ako umre **naravnom smrću** u zarobljenstvu ili pošklije svog povratka u tješku jednogodišnje osiguravane dobe. Ovo razširenje osiguranja obuhvaća dakle također sigurnost protiv kakve pogibelji unesenih kužnih bolesti i u prvim mjesecima izasvsnog rata.

Jednokratna premija za vojnike po zvanju i za one, koji su po zakonu obvezani na vojničku službu u tješku dvadesnaesgodinje vojničke dužnosti u pričuvu, iznosi 7% osigurane svote, za pučke ustase svake doba i svake kategorije, dakle također i za sve one, koji su tijekom rata na podlozi pregledbe ostali u vojničkoj službi, samo 4 1/2% osigurane svote.

Suprotno pučkoj ustase, koje se nalazi u vojsci, plati se 90.— n. pr. sklopi osiguranje za K 2000 jednokratnu premiju K 90.—

Pomoćna zaklada za udove i siročad priznaje svuvis pogodnost onim roditeljima, koji uživaju državnu pripomoć za prehranu, da mogu plaćati premije u obrocima; kao polog ove isplate u obrocima predati će se državna pripomoć za prehranu.

Konačno, ako se osiguranje promjeni u obično osiguranje života, može se lako polovicu premije za ratno osiguranje uračunati u redovite premije za osiguranje života i tada, ako osiguranja života ne sklopi osigurani vojnici, već kakva njegova svojta.

Siročim ratnog osiguranja i dozvoljenim pogodnostima želimo, koliko je moguće, podupirati samopomoć u ratnoj opskrbi, koja se mora na svaki način posposviti. Istodobno pak želimo, da bi se upotrebljiva ova prilika za kasniju promjenu ovih ratnih osiguranja u redovita osiguranja života, e da se time uzgojno upliva na žiteljski i da se pospjesji gospodarstveno tako potrebno siročim osiguranja života.

C. kr. austrijska zaklada za udovice i siročad pozivlje dakle žurno sve, koji su zavni u ratnu službu, i svoje otinje vojnika, koji su već u ratu, da se postuže: pruzenom mogućnosti ovog slobodnog osiguranja.

C. kr. austrijska zaklada za udovice i siročad molu i dalje sve poslodavce, da se kod ove otinje korisne uredi sjete i skrbi za obitelj svojih namještenika ili radnika, koji su u ratu.

Svako razjasnjenje daje se rado besplatno. Pritužen su opći uvjeti, po kojima se sklaapanje osiguranja što prije moguće.

Neka nitko ne kasni podložiti osiguranje što prije moguće. Obrazac zato šalje se zajedno s uvjetima za osiguranje kre-

tom poste na ločan naslov, ako ga se ne dobije kod općinskog ureda dotičnoga mjestu.

Sklopljeno osiguranje vrijedi, kad je premija plaćena, od dana kad je bilo predloženo, ako bi slučaj bio, da se vojnici medjutro razbolji ili da bude ranjen, ipak je osiguran.

Do sada 165.000 osiguranih: 165.000.000 osigurane svote: cck 3 i pol milijuna isplaćenih udovicama i siročadi.

Prijave primaju svi c. kr. porozni i c. kr. postanski uredi.

Predsjednik:

MAKSO GROF WICKENBURG

ministar iz. sl.

— E hoćemo, gospodine, što se bude moglo, ako ne izda ljetima; vjera je, hoćemo drage duše.

Još se porazgovorom o postenu životu i dobru običaju, o slozi u združju, o štednji i radničkomu životu koji kozi tud, pa se podzdravimo, kao da smo davni znanci, dobri prijatelji.

— Pošaš s Bogom, gospodine! otpozdravljaju ljudi i ja se otisnem put Zrmanjskoga klavica. Kad ovome na vrata, stanih de samom, pobro, ne mići se smjesta, lijepe te molim, da mi roznargrije srca s prijeljeva pogleda. Pod tobom puklo u dobru dud ubavo polje, a s desna ga ruka, zaokružila golostaba Brdina sve do prestilje, jako siječje u selo Rujšita. Odanle se pružio kom. ča onome više Palanke, pa se spušta sve niže do medje dalmatinske. Najlijevo ubo-čio Poštak silne bokove prema tromedji do Bobare i Žujina polja, s dolje u nizu izblja jaka vrujlia biserveo Zrmanje, otkle je ime i svoj ovoj strani, što je vodu s istoka prvta selo, u kojem je nekad stalovala vrata samo vrela Zrmanje prozvalo se Vrelom. Sada vrela selo, u kojem je nekad stalovala vrata samo vrela Zrmanje prozvalo se Vrelom. Sada vrela selo, u kojem je nekad stalovala vrata samo vrela Zrmanje prozvalo se Vrelom.

— Malo dobra, gospodine, a čudo po potrebu, — proslaviti starješina. Nego sadji molim ti se, da nam vidiš vješt grjelihotu, crkvice našu, gdje se ruši i propada, pa ako možepomoz, pomoga' ti Bog.

U ljiosmo i razgledah na sve strane trošnu bogatstvu, a kad van, uzeh me stari ljudi salje obiti radi novčane pomoći.

— Nešto mu, a nešto vi, junaci, pa će biti dobru; maš će ban vladu mu učiniti što se bude moglo, ali i vi onda slozni budite, pa vojno pridonete, što na vas spane.

brežuljku uspela crkva Male Gospojine, a do linu zaklonio s onu stranu perma posrestrim zemlji, stara naša dika, čuveni Zvonigrad, Mišto Božja, ljepote li i krasote, da joj svijetli i života nije ogledala postupna čud ljudska sjekirnom i kozom! Kako je prolodna okpružena visokim brdinama sa sjeveroistočka i zapada, u njoj bi i ljeli i zimi bio boravak i zapada, u zolo stjenje nesnomna pripeka i zada od neko doba ljuta groznica, kojom su se nekad samo kao kletvom ljudi nabacivali. Žega prži ono krvave mućce tezakove, a groznica kos drogcjeno zadržuje čovječje nemlice.

Sam Bog, te se magle onda ne radjaju, pa kad poneso godina, zarudi sva u zlatu bjelica, zolo zaklona, zaklona rži i ječam, a kukuruz, osobito kod polje voda, — zrnoviti u vis poteče, pa i loza znadne obroncima izmrežati preljepe mavre.

Vsokih hatova oštar kas skratko oduge one zmjećave savijutke niže vrata na do više Vrela, u koje dojurismo za malog po sata, prominušči kraj izvora vode Zrmanje, što se hvali biranom pastvom.

Pred kućom čestitog paroha skočilh s kola i pozdravilh svojih, e kada tek odprnu, gdje je u velikom krugu već nekada čika sokolova zrmanjskih.

(Nastavit će se).

Svakovrstne pisarničke potrepštine za urede, trgovce i privatnike dobiva se u papirnici Jos. Krmpotić u Puli.